N°. 28.

MIDDELBURGSCHE COURANT.

Donderdag 6 Maart. 1851

Besturen en Administratien.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.

PROVINCIE ZEELAND.

AANBESTEDING.

Op Donderdag den 13 Maart des jaars 1851, des voormiddags ten 10 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Staatsraad, Commissaris des Konings in de Provincie Zeeland, of, bij deszelfs afwezigheid, door een der Leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat, in het elfde District, aan het lokaal van het Provinciaal Bestuur, te Middelburg, worden aanbesteed:

Het funderen en bouwen van eenen Zeekeerenden MUUR, tegen den Hoofdwal beoosten de Maritime Haven van VLISSINGEN, in de linker Face van Bastion no. 9, ter lengte van 45 El en ter hoogte van 6,45 El boven de fundering; alles met inbegrip der vereischte Materialen.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij inschrijving en opbod.

Het bestek der bovengemelde aanbesteding zal, boven en behalve aan het lokaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, en aan dat van het Provinciaal Bestuur der Provincie Zeeland, te Middelburg, ter lezing liggen op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaats-werken in gemelde Provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende drie dagen vóór de besteding de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere informatien te bekomen zijn bij den Hoofd-Ingenieur *A. Caland* en den Ingenieur *J. A. Nicolsen*, te Middelburg.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
THORBECKE.

Binnenlandsche Tijdingen.

MIDDELBURG, den 5 Maart.

Z. M. de koning zal woensdag den 12 dezer aan het paleis te 's Hage algemeene audientie verleenen.

— De afdeelingen van de tweede kamer hebben zich eergisteren bezig gehouden met het onderzoeken van het ontwerp van wet nopens de onteigening.

— Tot lid van het historisch genootschap, onder bescherming der stedelijke regering te Utrecht, is nog benoemd, jhr. mr. *D. M. van Dusseldorp de Superville*, regter in de arrondissements-regtbank te Middelburg.

— Eerstdaags verwacht men te Vlissingen ter reede Zr. Ms. fregatschip DE RIJN, komende van Batavia en gevoerd door den kapitein-ter-zee *Johr.* Dientengevolge is bij het Nederlandsch loodswezen order ontvangen om op gemelden bodem te kruisen. Met den 1 april zal het kommandement van Zr. Ms. fregatschip PRINS VAN ORANJE worden overgenomen door den kapitein-ter-zee *Bijl de Vroe*, daartoe benoemd ter vervanging van den kapitein-ter-zee *Bouricius*; terwijl de zeilklaag van Zr. Ms. schooner ATALANTE, gevoerd door den luitenant-ter-zee 2de klasse jhr. *Klerck*, en bestemd naar de West-Indische bezittingen, is bepaald op den 10 dezer maand.

— Bij het scheepnemen te Vlissingen van eenige ossen op de stoomboot *Stad Vlissingen*, ontsnapte gisteren een derzelven aan zijn geleider. Het dier liep een geruimen tijd de stad door en nam in zijne woede een persoon op, genaamd *Andriessen*, welken hij in de hoogte wierp, waardoor deze eenige ernstige wonden heeft bekomen aan het hoofd en de heup. Na nog twee personen ligtelijk gewond te hebben, is het aan eenige matrozen van een in het dok liggend Spaansch schoonerschip gelukt, het dier met behulp van touwen te vangen.

— Uit *Goes* meldt men van den 3 dezer:

„ Laatstleden vrijdag en zaturdag was op eene hofstede in de gemeente Krabbendijke tot tweemalen, doch gelukkig te vergeefs, poging tot brandstichting aangewend. Beide keeren was zulks door een der vrouwelijke dienstboden ontdekt en door haar nog bij tijds gewaarschuwd. Bevreemdend was het dus, heden morgen te vernemen, dat bedoelde persone alhier in den afgeloopen nacht gevankelijk was binnengebragt, als zelve van die tot tweewerf herhaalde poging verdacht. Zoo even vernemen wij daarbij uit eene goede bron, dat door haar ook reeds volledige bekentenis harer misdaad is afgelegd. Wat haar drijfveer tot die misdaad is geweest, is ons nog niet met zekerheid bekend. In hoog zwangeren toestand zijnde, is zij voorloopig in het gasthuis alhier opgenomen.”

— De beruchte *Hendrik Boers*, wiens ontvlugting uit het huis van arrest te Goes, wij voor eenigen tijd mededeelden, heeft wederom poging tot uitbraak aangewend; zondag middag was het hem, zonder de bijzondere waakzaamheid der agenten, bijna gelukt andermaal te ontsnappen, door het ondergraven der muren zijner gevangenis. Nog een klein gedeelte had hij onbewerkt gelaten en tot den avond uitgesteld, toen bij de inspectie, die over dien gevaarlijken gast gestadig gehouden wordt, zijn arbeid werd opgemerkt en zijn voornemen alzoo wederom verijdeld.

Ook een ander gevangene, de gewezen veldwachter *F. Kusters*, beproefde, in den nacht van den 25 op 26 februarij eene poging tot ontvlugting, die echter mede bij tijds werd gekeerd.

— Men verzekert, dat Z. K. H. de prins van Oranje, die tot nu toe te 's Hage onderrigt erlangde, eerstdaags vertrekken zal naar het instituut van den heer *P. de Raadt*, te Noorthey, om daar verder te worden opgeleid. Z. K. H. zal derwaarts worden vergezeld door hoogstdeszelfs gouverneur, jonkhr. *de Casembroot*.

— Door den minister van oorlog is besloten, geen vreemde deserteurs, van welken landaard ook, voortaan meer tot de dienst bij het leger in onze overzeesche bezittingen toe te laten, en zullen, in verband daarmede, die deserteurs aan de grenzen worden afgewezen.

— Naar men van goederhand verneemt, zal aan het plan, om een gebouw voor de teregtzittingen van den Hoogen Raad te 's Hage op te rigten, gevolg worden gegeven, en is reeds aan een onzer bouwkundigen het vervaardigen van een ontwerp daartoe opgedragen.

— Van *Hellevoetsluis* schrijft men, dat nog op Zr. Ms. wachtschip DE SCHELDE, ter gegaan zijn de luitenants-ter-zee 1ste klasse *van der Meersch* en 2de klasse *Royer*. Op Zr. Ms. stoomschip MERAPI, hetwelk den 16 dezer in dienst wordt gesteld en naar Batavia is bestemd, de luitenants-ter-zee 2de kl. *Otti* en *van Hecking Colenbrander*, de officier van de administratie *den Ouden* en de scheepsklerk *ten Hoove*; in de bovenrol de luitenants baron *Gansnel*, genaamd *Tengnagel*, ridder *Huissen van Kattendijke* en vier adelborsten. Op Zr. Ms. transportschip PRINS WILLEM FREDERIK HENDRIK de luitenants-ter-zee *Holtzapfel* en *van Coehoorn*.

— Vrijdag den 28 februarij, des namiddags ten 2 ure, vertrok van Goedereede eene boot, om, als naar gewoonte, aan de inkomende schepen diensten aan te bieden, waarin gezeten waren, behalve de schipper *Jan de Kievit*, de navolgende vier personen: *A. Schop*, *G. Kerseboom*, *W. Oreynus* en *H. J. van Aalst*. Het uitvaren der haven had zonder ongeluk plaats, tot dat op eenigen afstand daarvan eene windhoos, komende uit het W. N. W., de boot, waarvan bereids de schoten gevierd waren, in het rond deed gieren en tot driemalen het onderstboven keerde. Na ongeloofelijk veel inspanning, gelukte het der bemanning eindelijk, zich aan het vaartuig vast te klemmen, om zoo mogelijk haar leven te redden. Drie vierde uurs hielden zij het, in weerwil der hol staande zee, manmoedig vol, doch waren op het punt te bezwijken, toen *Marinus Lokker* het gevaar ontdekte, en zulks aan *Rokes Kanters* mededeelde. Dadelijk begaf laatstgenoemde zich met *Marinus Lokker* en *Frederik Roos*, in zijne eigene boot, van Goedereede naar de plaats des gevaars, en had het geluk, de vijf in doodsgevaar verkeerende mannen behouden te Goedereede terug te brengen; waar hun, behalve de gelukwenschen van velen, ook de zoo dankbaarheid der geredden in ruime mate ten deel vielen.

— Een berigt van Madera, gedagteekend 11 februarij, deelt mede, dat aldaar door Zr. Ms. stoomschip ARDJOENO, onder bevel van den kapitein-luitenant-ter-zee *A. J. Voet*, van Vlissingen (laatst van Falmouth) naar Batavia, aangebragt is de bemanning van het Portugesche brigantijnschip *Nueva Olinda*, welke bodem op de hoogte van Lissabon verongelukt en welks bemanning door de ARDJOENO opgenomen was.

— In eene algemeene vergadering van H. H. studenten te Utrecht, is bepaald, dat de dit jaar te houdene gecostumeerde optogt, voorstellende 8 groepen uit verschillende der meest belangrijke tijdvakken onzer geschiedenis tot op den bloei der republiek, zal plaats hebben op woensdag den 25 junij. Zoo men zegt, tracht de commissie van den 23 tot den 30 junij eene feestweek te maken.

STATEN-GENERAAL.

TWEEDE KAMER. — *Zitting van 3 maart.*

Is ingekomen eene koninklijke boodschap, ten geleide van een ontwerp van gemeente-wet met daarbij behoorende memorie van toelichting. De voorzitter heeft kennis gegeven, dat door de afdeelingen tot hare rapporteurs voor het wets-ontwerp betrekkelijk de onteigening ten algemeenen nutte verkozen zijn de heeren: *Schooneveld*, *Dirks*, *Huguenin*, *Wintgens* en *Jespers*. Door de commissie voor de verzoekschriften is, bij monde van de heeren *Mackay* en *Huguenin*, omtrent eenige adressen verslag uitgebragt.

West-Indische Tijdingen.

Zr. Ms. brik SPERWER, kapitein-luitenant *Fracho*, is den 20 november van la Guayra te Curaçao teruggekeerd. Aldaar heerschte rust. Men vreesde echter dat, ten gevolge der verkiezing van een president, er onlusten in Venezuela konden plaats hebben, weshalve de PIJL naar la Guayra is gezonden ter beschikking van den consul aldaar, ten einde voor de belangen der Nederlandsche onderdanen te waken.

Den 29 is Zr. Ms. stoomschip TERNATE, luitenant-ter-zee 1ste klasse *de Vaynes van Brakell*, van daar over de eilanden St. Eustatius en St. Martin naar Suriname vertrokken.

Den 23 december is te Curaçao van Suriname over gemelde eilanden aangekomen Zr. Ms. schooner DE ADDER, luitenant-ter-zee der 1ste klasse *Rietveld*.

Daar de cholera op het eiland Jamaica heerscht, waren op Curaçao en op de andere Nederlandsche eilanden maatregelen van voorzorg genomen. In de Jamaicasche dagbladen wordt zeer geklaagd over de weinige maatregelen, welke aldaar genomen worden ter stuiting dier ziekte, en over de slechte verpleging en verzorging der zieken. De zindelijkheid en luchtigheid in de woningen en eene matige levenswijze worden er aanbevolen. De hoofdstad Kingston, met eene bevolking van 40,000 zielen, telde 5000 slagtoffers. In de stad Lucca was de bevolking met een vierde door die ziekte verminderd; op de plantagies is de sterfte onder de slaven ook zeer groot geweest. De laatste berigten van het eiland waren echter gunstiger.

Het jaar 1850 had zich op Curaçao door sterke afwisseling weder en veranderlijke weergesteldheid zeer onderscheiden. Na lange droogte hebben de eilanden in West-Indie zware regens gehad, vergezeld van stormen en onweder. De dagen van 11 tot 14 julij zijn vooral noodlottig geweest voor vele dier eilanden.

Buitenlandsche Tijdingen.

Engeland. — *Londen 1 maart.* De ministeriële crisis duurt voort. De hertog van Wellington is met de zamenstelling van een ministerie belast.

— Volgens een der dagbladen zijn gisteren avond 36 Roomsch-Katholijke leden van het parlement bij dr. *Wiseman* bijeengekomen, en hebben daar eenstemmig besloten elk ministerie, dat eene wet tegen de pauselijke hierarchie mogt aanbieden, stelselmatig en *en corps* te dwarsboomen.

— Het huis der gemeente heeft bevolen, dat de officiele correspondentie, betrekkelijk het gebeurde met generaal *Haynau* in de bierbrouwerij der heeren *Barclay* en *Perkins*, zou worden gedrukt.

Zweden. — Terzelfder tijd dat de, vroeger vermelde, rustverstoringen in Stokholm plaats hadden, welke naar de laatste berigten van 21 febr. een einde schijnen genomen te hebben, vielen in Noorwegen, in de provincie Nordland en de stad Levanger, ongeregeldheden voor van ernstiger aard. Het socialisme moet in Noorwegen vrij wat veld gewonnen en bij een aanmerkelijk deel der bevolking ingang gevonden hebben. In vele steden en zelfs dorpen worden geregeld en ongehinderd vergaderingen en clubs gehouden, waarin, ook door buitenlandsche zendelingen, de leeringen van het socialisme gepredikt worden. De overheid echter van de stad Levanger deed een dier zendelingen in hechtenis nemen; een volkshoop bestormde de gevangenis om hem te bevrijden, en dreef de policie op de vlugt. Toen ontbood de overheid troepen uit de omliggende steden, en met hulp daarvan hoopte men, bij het afzenden der laatste tijdingen, den opstand geheel te zullen bedwingen.

Duitschland. — *Weenen 27 februarij.* Het kabinet heeft eene nota naar Konstantinopel gezonden, waarin, met aanvoering der gronden, de invrijheidstelling der uitgewekenen te Kiutahia bepaaldelijk als onmogelijk wordt verklaard.

— Prins *Schwarzenberg* zal binnen veertien dagen weder naar Dresden vertrekken.

— Tot den 10 februarij hadden in Oostenrijk 598 personen voorwerpen naar de tentoonstelling te Londen gezonden, waarvan 427 uit Weenen, 151 uit Praag, 17 uit Venetië.

— Te Praag is de Czechische vertaling van *Lamartine's Girondins* verboden.

Berlijn 28 februarij. Onze nieuw benoemde gezant te Weenen, graaf *von Arnim Heinrichsdorff*, zal eerstdaags naar zijn post vertrekken. Hij heeft dagelijks langdurige bijeenkomsten met den minister van binnenlandsche zaken.

— De koningsmoorder *Sefeloge* is op den 16 dezer naar het krankzinnigen-gesticht te Halle overgebragt.

— Onze stedelijke raad heeft aan de tweede kamer een adres gezonden, houdende bezwaren tegen de klassen- en inkomsten-belasting.

— De nieuwe wet op het onderwijs, welke reeds gereed was, wordt door den nieuwen minister van eeredienst op nieuw bewerkt, en zal aan de tweede kamer in deze zitting niet meer worden aangeboden.

Keulen 2 maart. De staat van oorlog blijft vooreerst nog in Keur-Hessen gehandhaafd. De krijgsraad in Kassel is op een blijvenden voet ingerigt, en de voor die regtbank te regt staande burgerlijke overheids-personen worden niet het zich laat aanzien, niet uitgeleverd.

Frankrijk. — *Parijs 1 maart.* Men is hier op de zamenstelling voorbereid van een nieuw ministerie, ter vervanging van het ongenaamde tegenwoordige overgangs-kabinet. Zelfs beweert men, dat daarover reeds onderhandelingen gevoerd zijn, waarbij de namen voorkomen van de heeren *Odillon-Barrot*, *Léon Faucher*, *Baroche*, *Fould* en *Chasseloup-Laubat*.

— De hertogin van Orleans en hare beide zonen keeren naar Duitschland terug, ten einde zich te Eisenach te gaan vestigen.

— Het nommer van den *Echo du Midi* van 24 februarij is in beslag genomen wegens een artikel over den brief van den graaf van Chambord, wijl het daarin aan den pretendent den titel van *Koning* schonk.

— Uit Londen heeft men hier het treurige berigt ontvangen, dat *Gavarni*, de geniale en geestige kunstenaar, wiens uitstekende talenten men onlangs in de Illustration nog onderscheiden proeven heeft mogen aanschouwen, krankzinnig is geworden.

— *3 maart.* — De rede door den heer [illegible] gehouden bij de discussien over het voorstel van den heer *Creton*, heeft eene toenadering tot gevolg gehad tusschen alle fractien der meerderheid, [illegible] alle aangewende pogingen hebben vruchteloos geweest. Deze toenadering is gisteren vooral blijkbaar geworden bij de-

noemirg der bureaux, daar alle leden der linkerzijde, van welke rigting ze ook waren, zijn uitgesloten geworden van de functien van president en secretaris.

Een voorstel van den heer *Ducoux*, tot oprigting van een fonds voor werklieden, is door de vergadering verworpen met 413 tegen 218 stemmen.

— Men zegt dat men bij den president der republiek er op aangedrongen heeft, dat hij een definitief ministerie zoude zamenstellen; het schijnt evenwel dat hij daartoe het voornemen niet heeft voor de questie omtrent het herzien der constitutie zal worden te berde gebragt.

— De hertog van *Aumale* is met allen ijver bezig een werk te schrijven, dat allezins zijn naam en talent eer zal aandoen. Hij houdt zich onledig met eene levensgeschiedenis zamen te stellen van den grooten *Condé*.

— De heer *Dupin*, president der nationale vergadering, lijdt sedert eenige dagen hevig aan rhumatisme.

Belgie. — De regering had van den hoogen raad van landbouw advies gevraagd over een haar door den kolonel *Eenens* ingediend plan om de manschappen van het leger in vredestijd aan veld-ontginningen te doen arbeiden. De raad heeft zich tegen het plan verklaard.

Zeetijdingen.

VLISSINGEN den 5 *maart*. Voor Antwerpen bestemd zijn, alhier ter reede gekomen: *Hyperion*, Soot, van Buenos-Ayres, met huiden; *Altona*, Kröger, van Triest; *Zieten*, Wahl, en *Celeritas*, Jongebloed, beide van Bordeaux, alle drie met stukgoederen; *Anna*, Ontjes, van Konstantinopel; *Dankbaar*, Struck, van Odessa, en *Nicolo Maria*, Scopinich, van Galatz, alle drie met rogge; *Anna Maria*, Brilleman, van Gothenburg, met hout; *Daing*, Stiles, van St. Domingo, met koffij; *Herman Tofs*, Krogh, van Castellamare; *Fortuna*, Eggers, en *Rapide*, Fourny, beide van Messina, alle drie met fruit.

Op order: het Ned. brikschip *Gertrude*, Bonjer, van Konstantinopel, met rogge.

Ingezonden Stukken.

Oude Muur of Wal.

Toen ik in mei 1845, bij gelegenheid van eene opgraving in de Holstraat, te Middelburg, door middel van dit blad, de liefhebbers van oudheden opmerkzaam maakte op het te voorschijn komen van een kapitalen muurbrok, en denzelven aanduidde als een fragment van den vroeger bestaan hebbenden stads-walmuur; — en later in 1848, in mijne toen uitgegevene *Bijdrage tot de kennis der geschiedenis van het ontstaan en den verderen aanwas der Stad Middelburg in den Stroom der Arne*, op de daarbij gevoegde kaart, door de gestipte lijn Q, den geheelen loop van dien reeds voor lang gesloopten muur heb zoeken aan te duiden, had ik waarlijk geene verwachting, zoo spoedig andermaal in de gelegenheid te zullen zijn, andere, en wel zeer gewigtige overblijfselen van denzelven te kunnen aanschouwen.

Een paar behoeftige, doch vlijtige arbeidslieden, zijn thans bezig op het Molenwater, bij den ingang van den Bleek, eene opgraving te doen tot het opsporen van mogelijk nog voorhanden zijnden brik en puin van den door mij op gezegde kaart aangestipten muur. Men begon, onmiddelijk tegen het zigtbare gedeelte des muurs dat nog tot waterkeering van het Molenwater verstrekt, in den grond te breken, en vond daar werkelijk, even onder den grond, eene vrij stevige strook muurs, die men van het noorden naar het zuiden zuidig begon uit te graven, ter diepte van 3½ en ter lengte van 9 el; op deze lengte wendt hij zich plotseling regthoekig naar het oosten, en in die rigting blijft men nu nog voortgaan met uitbreken.

Sommigen zien in dien muur den door mij aangestipten ouden vestingmuur; maar dit is hij niet. Anderen zien daarin, en te regt, eene groote verscheidenheid met de rigting van den nu zigtbaren muur en den anderen, door mij aangestipten, en meenen daaruit een ongunstig gevolg ten aanzien mijner bewering te mogen afleiden; maar ook die hebben het mis, en zijn te voorbarig in hun besluit. Hij is van veel lateren oorsprong dan den door mij aangeduiden, ofschoon daar gedeeltelijk onmiddellijk tegen aangrenzende. In 1596 bestond dezelve nog niet en is eerst aangelegd tot begrenzing van de kom van het Molenwater. Later heeft men goedgevonden vijf ellen noordwaarts vooruit te springen, met eene houten beschoeijing, mogelijk om den stroom van het water te dwingen en met meer effect op den daarbij gelegen spuikoker te werken. De ruimte tusschen den muur en de beschoeijing aangevuld zijnde, is daardoor de eerste gemeenzaam als begraven te beschouwen, terwijl het terrein zelf er veel door verminkt is, en op die plaats de dubbele breedte heeft van het overige gedeelte van den Zuidsingel.

De nu zigtbare muur is begonnen onmiddelijk ten zuiden van het laatste rondeel, en bevestigt daardoor sprekend de waarheid der voorstelling, van de op pag. 6 mijner *Bijdrage* vermelde twee schilderijen, en naar welke ik ook eene keurige teekening bezit, voorstellende Middelburg aan deszelfs noordoostzijde, waarschijnlijk in april of mei 1596.

In deze teekening is alles, wat ten zuiden van het laatste rondeel tot sluiting of afperking mag hebben gestaan, tot aan en beneden den grond geslecht of uitgebroken. De toenemende welvaart dier dagen gedoogde geen beperking. Als een voorstuwende stroom drongen zich huizen en straten oostwaarts voort, en weldra was het geheele terrein, dat de Arne tegen onze muren had aangelegd, door huizen en hoven beslagen.

Aan de andere zijde, ten noorden van het rondeel, heeft de zaak een ander aanzien. De muur heeft daar een veel *slepender stand*, geheel het profiel van een revêtements-muur, en, welke herstelling men aan denzelven mag hebben gedaan, men heeft hem zijnen overouden stand laten behouden. Een paar aanhalingen uit oude stadsrekeningen zullen met weinige woorden veel ophelderen: Ao. 1622, „voor het metselen van een muur, strekkende van de Noordbrug tot aan het Bagijnhof, 61 - 10 p. vl.: aan arbeidsloon van het repareren aan den ouden muur van het Molenwater, beginnende van de Kruitthoren tot aan den hoek van het secreet bij het Bagijnhof, 51 p. vl.” Deze twee artikelen, die beide van een verschillenden kant beginnen, eindigen in hetzelfde punt, en beslaan het geheele terrein van den Bleek tot aan de Noordbrug.

Aan de zuidzijde is de later aangebouwde muur genoegzaam regtstandig, gelijk de meeste binnengracht- en kaaimuren; hij is ook een paar voet vooruitgesteld, misschien wel om van de daarachter zittende brokstukken van den ouden walmuur minder belemmerd te worden.

Deze brokstukken vertoonen zich heerlijk in de loopgraaf van den met overleg uitgebroken muur, waarvan de aarden kanten regtstandig zijn blijven staan; zij bestaan uit twee bogen, met eene spanning ieder van vier el, rustende op zware tusschenmuren; zij loopen tot voorbij de plaats waar de latere muur zich oostwaards wendt, juist in de door mij op de kaart aangestipte rigting en kunnen dus nooit daaraan hebben behoord. Zij zijn geheel onder den thans beganen grond verborgen, en men heeft in der tijd, om er den weg overheen te kunnen brengen, het hoogste gedeelte der beide boogverwulfsels moeten wegbreken. Zij schijnen twee naast elkander liggende kelders of kazematten geweest te zijn, en met de oude verdedigingswerken in het naauwste verband te hebben gestaan. Zij zijn geheel met aarde aangevuld, hetgeen trouwens te begrijpen is, daar de noodwendige bedekking, door het wegbreken van het welf over de geheele lengte, dit noodzakelijk maakte. Hun verschijnen, misschien op het laatste oogenblik van hun bestaan, is te hopen dat door deskundigen niet voorbij zal worden gezien, maar met vrucht zal worden aangewend tot opheldering van een duister en tot hiertoe verwaarloosd gebleven punt in de geschiedenis dezer stad.

J. E.

Advertentien.

Bevallen van een' *ZOON*, M. J. LIEVENSE, Echtgenoote van
MIDDELBURG W. DEKKERS.
den 4 Maart 1851.

AANKONDIGING.

Bij geregistreerd Vonnis der Arrondissements-Regtbank te *Middelburg*, van 20 November 1850, is het Huwelijk, bestaan hebbende tusschen ELISABETH VAN DER MAAT, Dienstbode, en WILHELM ABRAHAM BORN, vroeger Timmerman te Middelburg, door Echtscheiding, ten verzoeke der Vrouw, ontbonden, en dientengevolge Scheiding van Goederen uitgesproken.

Waarvan aankondiging ingevolge de Wet.

De Procureur, geoccupeerd hebbende
(Kosteloos.) voor de Eischeres,
J. M. BRIEVE.

GEREGTELIJKE AANKONDIGING.

Bij Vonnis der Arrondissements-Regtbank, zitting houdende te Middelburg, in dato den 26 Februarij 1851, is, ten verzoeke van Mejufvrouw MAGDALENA HELENA VOORZEE DE VRIES, Partikuliere, wonende te Middelburg, de Curatele opgeheven, waaronder zij bij Vonnis van dezelve Regtbank, van den 15 Mei 1844, is gesteld.

HUBERTUS REKKER,
Procureur van de Verzoekster.

OPENBARE VERKOOPING op Vrijdag den 7 en Maandag den 10 Maart 1851, ten overstaan van den Notaris *Pieter van de Graft* en getuigen, te Middelburg, op den hoek der Bogaardstraat, Wijk D. No. 43, van een zindelijken **INBOEDEL**, bestaande in een geschilderd Kabinet, een Mahonijhouten Bloemtafel dito Werktafel en Cylinder-Kasje; Uittrekkende-, Ronde-, Lade-, Penant- en andere Tafels, Stoelen, Spiegels, Prenten in Lijsten met Glazen, Ledikanten, Bedden met toebehooren, Dekens, Mans- en Vrouwe Kleederen, gemaakt Linnen, Goud en Zilver, Porcelein, Roomkleur, Glas- en Verlakt werk, Koper-, Blik- en IJzerwerk, een Franklin, een Handstander, een Kagchel, een Hangklok, Vloerkleeden, eene partij O. I. Matten, twee Vloerbanken, een Kleerkast, een Zinkenbak met voetstuk, een Kinderwagentje, Tuigen, Bloemtrappen en Bloemstokken, een Mangel, Wijnrekken, een Hondenkot, wijders eene partij AFBRAAK, bestaande in Zolderdeelen en Ribhout van onderscheidene lengten en zwaarten, alsmede eenige Kolders en gekapte Goten, Ramen en Deuren, en meer andere Goederen.

Alles op Donderdag den 6 Maart 1851, van des morgens 9 tot 12 en des namiddags van 2 tot 5 uren, voor een ieder te zien.

De Notaris *D. Uyttenhooven* zal, op Dingsdag den 11 Maart 1851, des namiddags ten 3 ure, in het Koffijhuis *de Granaatappel*, in de Beursstraat te VLISSINGEN, publiek presenteren te verkoopen, een **HUIS** en **ERF**, staande en gelegen te Vlissingen, in het lange Groenewoud, Wijk H. No. 12, Kadastraal bekend Sectie E. No. 445, ter grootte van 38 Ellen. — Daags vóór de Verkooping voor een ieder te zien.

Op Woensdag den 12 Maart 1851, des voormiddags ten Elf ure, zal, in de Herberg HET HUIS HALFWEGE, gelegen aan den Steenen Rijweg van Middelburg naar Veere, ten overstaan van den te Middelburg residerenden Notaris *Abraham van den Broecke Az.*, en getuigen, in het openbaar, bij inschrijving en opbod, te koop worden aangeboden:

Eene **HOFSTEDE**, bestaande in Woonhuis, Schuur en verderen Timmer, staande en gelegen aan den ouden Veerschen Weg, onder Middelburgs-Ambachten, gemerkt T. Numero 71, groot 9 Bunders 65 Roeden 30 Ellen, bewoond en gebruikt wordende door den Eigenaar derzelve *Jan Gilde*; en zulks eerst in Perceelen en daarna in massa, zoo als bij de uitgezette Kaarten breeder is aangewezen.

Voorts 97 Roeden 70 Ellen WEILAND, gelegen in de Gemeente Kleverskerke, in pacht geweest bij *Aarnout Arense.*

Alles twee dagen vóór den dag der Verkooping voor ieder te bezigtigen.

Nadere inlichtingen te bekomen ten Kantore van voornoemden Notaris *van den Broecke*.

Op Vrijdag den 14 Maart 1851, des namiddags ten *vier* ure, zal, ten overstaan van den te Middelburg residerenden Notaris *Abm. van den Broecke Az.*, en getuigen, te WESTSOUBURG, ten Huize van *G. Albregts*, in het openbaar, bij inschrijving en opbod, worden te koop aangeboden:

Het **HUIS EN ERVE**, zijnde eene BROODBAKKERIJ en KRUIDENIERS-WINKEL, staande en gelegen te West-Souburg, gemerkt No. 63, bewoond door voornoemden *Albregts*.

In de Grondlasten aangeslagen op *f* 11, 86.

Voorschreven Huis en Erve zal daags vóór en op den dag der Verkooping voor ieder te zien zijn, van des voormiddags 10 tot des namiddags 3 ure.

De Notaris *P. van de Graft* zal, op Woensdag den 19 Maart 1851, des morgens 9 ure, op de Hofstede bewoond door *C. Fret*, staande en gelegen aan den Vlissingschen Rijweg, onder de Gemeente van Oost- en West-Souburg, publiek aan de meestbiedenden presenteren te verkoopen, te weten: 3 WERKPAARDEN, zijnde een koppel zwarte Merries van 5 jaar, een bruine Dito van 10 jaar, een Tweejaars, een jaarling bruine Hengst; 10 MELKKOEIJEN, 2 Weivaarsen, 2 Jaarlingen, 5 magere Varkens, Hoenders en een Haan; 2 groote en een kleine WAGEN, 3 Ploegen, 5 Eggen, 2 Driewielskarren, Slede, Sleepdeuren, Arreslede, Windmolen, Kort- en Meelkisten, 2 Wagenzeilen, Hooischalen met Balans, 12 à 13 voer best HOOI, eene partij STROO, 800 groene en 600 drooge MUTSAARDS, 700 Erwterijs, 900 Pessen, eene groote partij PAARDEWAND en eene partij MEST; voorts BOUW-, MELKERS- en ZOLDER-GEREEDSCHAPPEN en SPEK; mitsgaders MEUBELAIRE GOEDEREN, bestaande in een Kabinet, Bureau, Ledikant, Hoekkassen, Stoelen, Tafels, een Kagchel, Porcelein, IJzer- en Aardewerk en hetgeen meerder zal worden gepresenteerd.

VERKOOPING VAN SCHORGRONDEN.

Door de Geregtigden tot de Ambachtsheerlijkheid Maire, zal op Donderdag den 20 Maart 1851, des middags ten één ure, in het *Nederlandsch Logement*, in de Abdij, binnen de Stad MIDDELBURG, in het openbaar bij opbod en afslag, andermaal worden te koop geveild:

314 Bunders 6250 Ellen SCHORGROND,

liggende ten Zuiden van de Maire- en Reigersbergsche-Polders, Eiland Zuidbeveland, Provincie Zeeland, tot indijking van welke vergunning is verleend bij Koninklijk Besluit van den 18 Junij 1850, No. 35.

Gedurende veertien dagen te voren zal deswege nadere inlichtingen kunnen verkregen worden bij de Heeren *J. Kakebeeke*, te Goes; *A. Kakebeeke Jz.*, Notaris te Krabbendijke, en *D. J. van der Horst Serlé*, Notaris te Middelburg; bij welke Heeren tevens zullen ter lezing liggen de gewijzigde Voorwaarden van Verkoop, waarin men vertrouwt dat het bij de eerste Veiling geopperde bezwaar voldoende is opgeheven.

Aan het in Sloping zijnde Heerenhuis op de Buitenplaats het *HUIS TEN DUINE*, is nog voorhanden zuivere **AFBRAAK**, bestaande in Marmeren Gaanderijsteenen, Deuren, Kozijnen met Ramen en Blinden, Balken, Ribben en Planken, eene moderne VOORPUI enz.; dagelijks aldaar te bezigtigen. Te bevragen bij *P. de Broekert* en *A. Schijf*, te Middelburg, en bij *C. van Schagen*, Mr. Timmerman te Oostkapelle.

VLASHENNEP-
BRANDSPUIT-SLANGEN.

Sedert eenige jaren was de aandacht der ondergeteekenden meer bijzonder bepaald op de verbetering van het Fabrikaat der HENNEP-SLANGEN, tot aanvoer bij de Brandspuiten gebezigd. Bij proefondervinding bleek, dat het bestaande Fabrikaat aan te veel Waterverlies was blootgesteld, om met succes en voordeel aangewend te kunnen worden. Door wijziging van materieel en bewerking zijn de ondergeteekenden zoo gelukkig hunne Slangen te kunnen aanbieden, als zijnde boven het genoemde gebrek verheven en allezins, zoo wel voor *Pers-* als *Aanvoerslangen*, aan te wenden. Zij nemen de vrijheid dezelve bijzonder aan de Commissien van Brandweer in de Plattelands-Gemeenten aan te bevelen, als zijnde volkomen geschikt om bij de daar gebezigd wordende Spuiten, als Persslangen, te worden aangewend; terwijl dezelve minder kostbaar zijn dan de Lederen Slangen.

Rotterdam, den 28 Februarij 1851.

A. BIKKERS & ZOON,
Stads-Brandspuitfabriekanten enz.

VERITABLE EAU-DE-COLOGNE,

van de Firma F. MARIA FARINA, oudste der Distillateurs te *Keulen*, sedert jaren in Depôt bij de Boekhandelaars DE GEBROEDERS ABRAHAMS, te *Middelburg*, in twee kwaliteiten, met *groen* en *rood* Lak, tot vaste prijzen.

KARTONNEN DOOZEN.

Bij den Boekhandelaar E. HENDRIKSE, lange Noordstraat, worden Bestellingen aangenomen op alle soorten van **KARTONNEN DOOZEN**, voor Heeren Apothekers, Goud- en Zilversmeden enz. enz., tot zeer lage prijzen. De monsters zijn ter bezigtiging voorhanden.

Bij denzelven is ook te bekomen extra zuivere **SCHRIJF-INKT**, in verschillende kleuren.

MUZIJKWERKEN. Piano, Fluit, Piano en Guitar, Zang, Orgel, enz.: nieuwe sortering voorhanden bij den Boekv. HOUPT. Op de 14daagsche Goedkoope uitgave van MUZIJKWERKEN worden Abonnés aangenomen. Catalogus à 5 cts. en Prospectus gratis te bekomen. Bij denzelven is te koop een nieuw oningebonden Exempl. BIJBELSCH MAGAZIJN, 6 Deelen compl. met 312 fraaije Staalplaten, voor *f* 16.

Best **KLAVERZAAD** te koop, bij *L. Geschiere*, te MELISKERKE.

Terstond of met Mei eene BOVEN-VOORKAMER te huur, voor eene eenige Jufvrouw; adres Gortstraat, Wijk K. No. 16.

Men verlangt eene Vrouwelijke DIENSTBODE, niet beneden de dertig jaren, om dadelijk in dienst te treden, in staat zijnde eene geheele Huishouding waar te nemen en daarbij al het huiselijk werk te verrigten. Adres bij de Uitgevers dezer Courant.

Met Mei een TUINMAN van middelbare jaren benoodigd, op de Buitenplaats *Der Boede*; adres Groenmarkt, D. 17.

Eene Burger DIENSTMEID terstond of tegen Mei benoodigd; adres bij *M. A. Trachsler*, Boekbinder, Korendelft.

Terstond eene NOODHULP benoodigd, die met den Pot kan omgaan; adres bij *van Benthem & Jutting*.

Stads-Schouwburg te Middelburg,

Onder Directie van J. W. HAMMECHER.

Op Zaturdag den 8 Maart 1851. Voorlaatste voorstelling in het Abonnement, ten voordeele van den heer E. VAN BERGEN VAN DER GRIJP: HET TESTAMENT UIT AMERIKA, oorspronkelijk Tooneelspel in drie Bedrijven, door den Heer A. RUYSCH, met doelmatige bekortingen van den Auteur zelven; gevolgd door DE PEETTANTE, Blijspel met Zang. — Aanvang ten Zes ure.

TER DRUKKERIJ VAN DE GEBROEDERS ABRAHAMS.